ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců Mgr. Michala Bobka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Z. S.**, zast. Mgr. Jakubem Krčem, advokátem se sídlem Politických obětí 118, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha 7, proti sdělení žalovaného ze dne 24. 6. 2022, č. j. PPR-18780/ČJ-2022-990115, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 1. 2023, č. j. 14 A 85/2022-32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a předcházející řízení

[1] Žalobce je původem z Alžírska. Trestním příkazem Okresního soudu v Ostravě ze dne 16. 3. 2021, č. j. 6 T 22/2021-864, mu byl za přečin poškození cizích práv, přečin nebezpečného pronásledování a přečin vydírání uložen úhrnný trest odnětí svobody v délce 1 roku s podmíněným odkladem výkonu trestu na zkušební dobu 2 let. Dle § 80 odst. 1, odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, mu byl rovněž uložen trest vyhoštění z území České republiky po dobu 3 let.

[2] Ke dni nabytí právní moci trestního příkazu dne 7. 5. 2021 byl žalobce po dobu tří let (tedy do 7. 5. 2024) zaevidován do evidence nežádoucích osob (ENO) podle § 154 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Současně byl vložen záznam do Schengenského informačního systému II (SIS II) v souladu s čl. 21 a čl. 24 odst. 1 nařízení č. 1987/2006, o zřízení, provozu

a využívání Schengenského informačního systému druhé generace[1] (dále jen „nařízení č. 1987/2006“).

[3] Dne 12. 10. 2021 bylo žalobci uděleno pobytové oprávnění ve Francii. Francouzské orgány se na důvody vedení záznamu v SIS II dotázaly až v dubnu 2022. Do té doby nebyla žalovanému aktuální pobytová situace žalobce známa. Francouzské orgány byly následně požádány českou stranou o stanovisko ve věci zrušení (ponechání) pobytového oprávnění a případného výmazu záznamu ze SIS II. Nicméně i přes urgence českých orgánů (učiněných dle správního spisu ve dnech 30. 5. 2022, 21. 6. 2022 a 22. 9. 2022), francouzské orgány na tuto žádost nereagovaly. Teprve dne 27. 10. 2022, českým orgánům sdělily, že žalobce v současnosti nemá žádné pobytové oprávnění, jelikož mu povolení k pobytu nebylo ve Francii prodlouženo.

[4] V období ode dne 26. 4. 2022 do 30. 5. 2022 se žalobce obrátil na žalovaného s několika zprávami, v nichž se dotazoval, 1) k jakému datu byl záznam v SIS II proveden a 2) zda je možné záznam smazat, a to z důvodu potenciálního ovlivnění jeho pobytového oprávnění ve Francii.

[5] Na uvedené žádosti reagoval žalovaný sdělením ze dne 24. 6. 2022, č. j. PPR-18780/ČJ-2022-990115. Žalobci sdělil, že jeho podání bylo věcně příslušným útvarem Policie ČR posouzeno jako žádost o sdělení informace o zpracování osobních údajů v SIS II a o jejich výmaz podle § 28 a § 29 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve spojení s § 84 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR; čl. 41 nařízení č. 1987/2006 a čl. 58 Rozhodnutí Rady 2007/533/SV ze dne 12. 6. 2007 o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II). Žádosti o výmaz údajů ze SIS II žalovaný však nevyhověl, jelikož uložený trest vyhoštění stále trval. S ohledem na žalobcovo závažné trestní jednání byla potřeba zamezení vstupu žalobci na území ČR stále aktuální.

[6] Žalobou ze dne 2. 9. 2022 se žalobce domáhal u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) zrušení rozhodnutí (sdělení) žalovaného. Poukazoval zejména na čl. 25 odst. 2 Úmluvy k provedení Schengenské dohody („Úmluva“), z něhož, v kontextu rozsudku Soudního dvora ze dne 16. 1. 2018, ve věci *E*, C-240/17, dovodil, že členský stát za daných okolností musí údaje žalobce ze SIS II vymazat.

[7] Městský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem žalobu zamítl. Vycházel z předpokladu, že záznam o žalobci byl do SIS II pořízen po právu. Ostatně žalobce sám oprávněnost zápisu do systému SIS II nijak nerozporoval. Městský soud nicméně konstatoval, že žalovaný aplikoval nesprávné (v rozhodné době již neúčinné) ustanovení unijního práva. Odkázal na čl. 64 nařízení č. 2018/1861, o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti hraničních kontrol[2] („nařízení

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 ze dne 20. prosince 2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II), Úř. věst. L 381/4 ze dne 28. 12. 2006.
[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1861 ze dne 28. listopadu 2018 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti hraničních kontrol, o změně Úmluvy k provedení Schengenské dohody a o změně a zrušení nařízení (ES) č. 1987/2006, Úř. věst. L 312/14 ze dne 7. 12. 2018.

č. 2018/1861“), dle něhož se „*článek 25 Úmluvy k provedení Schengenské dohody zrušuje*.“ Citované nařízení vstoupilo podle městského soudu v účinnost dne 28. 12. 2021, čili až po podání žádosti žalobce a vydání napadeného rozhodnutí. Pro aplikaci čl. 25 Úmluvy, kterou ve svém rozhodnutí aplikoval žalovaný, tak nebyl dán žádný důvod. Městský soud tak žalovanému vytkl nesprávnou aplikaci čl. 25 Úmluvy, současně však uvedl, že tím nezatížil své rozhodnutí tak závažnou vadou, aby soud rozhodnutí zrušil. Nesprávná byla podle městského soudu také argumentace ustanoveními nařízení č. 1987/2006 a nikoliv nařízením č. 2018/1861, které se stalo ke dni 28. 12. 2021 plně použitelným. Ani toto však městský soud nepovažoval za zásadní vadu rozhodnutí podmiňující jeho zrušení.

[8] Dle názoru městského soudu byly totiž principy „konzultačního procesu“ mezi zemí pořizující záznam o určité osobě v SIS II a zemí udělující téže osobě pobytové oprávnění v zásadě stejné. Bylo a je jím předcházení stavu, kdy by cizinec v jednom členském státě disponoval pobytovým oprávněním a současně byl v jiném členském státě zapsán v SIS II. Ze správního spisu je zřejmé, že francouzské orgány vydaly žalobci pobytové oprávnění v době, kdy byl záznam o stěžovateli českými orgány již platně proveden. Podle dostupných informací nicméně francouzské orgány nijak neiniciovaly konzultační řízení i přes jasnou povinnost v tomto směru plynoucí z čl. 27 nařízení č. 2018/1861.

[9] Podle městského soudu tak nebylo s ohledem na okolnosti případu konzultační řízení dosud skončeno, a tudíž žalovaný nemohl záznam odstranit. Francouzské orgány se k výzvě žalovaného o sdělení relevantních informací k datu vydání rozhodnutí v rámci konzultačního řízení nevyjádřily, což nemohlo jít k tíži žalovaného. Ten navíc podle městského soudu správně přezkoumal důvody vedení záznamu v SIS II nad rámec pravidelného intervalu podle čl. 39 nařízení č. 2018/1861. Závěrem uvedl, že vedení záznamu je omezeno na dobu trvání uloženého trestu vyhoštění, čímž je zajištěna ochrana žalobcových práv.

[10] Městský soud proto uzavřel, že i přes užití zrušené právní úpravy bylo rozhodnutí žalovaného nejenom přezkoumatelné, ale i věcně správné, „*neboť i při užití správné právní úpravy mohla být argumentace žalovaného totožná*“. Rozhodnutí žalovaného, pokud jde o odmítnutí výmazu ze SIS II, by tak bylo co do výsledku stejné.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[11] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s“). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Stěžovatel v první řadě nesouhlasí se zdůvodněním městského soudu ohledně užití nesprávné právní úpravy žalovaným. Žalovaný ve svém rozhodnutí argumentoval nařízením č. 1987/2006, které bylo dne 28. 12. 2021 nahrazeno nařízením č. 2018/1861 (bod 37 napadeného rozsudku městského soudu). Stěžovatel rozporuje názor městského soudu, že ustanovení týkající se konzultačního řízení nedoznaly přijetím nového nařízení zásadních změn. Souhlasí, že oba právní předpisy jsou založeny na stejných principech, nejsou však totožné. Analogické užití neplatné právní úpravy považuje stěžovatel v právním státě za nepřípustné.

[13] Stěžovatel dále městskému soudu vytýká absenci odkazu konkrétně na písm. f) článku 27 nařízení č. 2018/1861. V návaznosti na to podotýká, že Česká republika (vkládací stát), pokud v květnu 2021 vložila údaje do SIS II a Francie (vydávající stát) v říjnu 2021 prodloužila povolení k pobytu stěžovateli, měly české orgány povinnost záznam o odepření vstupu a pobytu vymazat.

[14] Následně stěžovatel namítá, že informaci o jeho pobytu ve Francii měl žalovaný po celou dobu trestního řízení u Okresního soudu v Ostravě. Žalovaný se podle stěžovatele nesmazáním záznamu v SIS II dostal do prodlení, za což stěžovatel považuje období od 7. 6. 2021 do doby podání kasační stížnosti. Žalovaný měl postupovat podle nařízení č. 1987/2006 a záznam vymazat.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkázal na svá vyjádření v předešlých řízeních a ztotožnil se s rozsudkem městského soudu. Pouze pro úplnost na závěr doplnil, že městským soudem zmiňovaný nový právní rámec k Schengenskému informačnímu systému byl na základě Prováděcího rozhodnutí Komise č. 2023/201 ze dne 30. 1. 2023 použitelný až ode dne 7. 3. 2023.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud (dále také jen „NSS“) shledal, že kasační stížnost je přípustná. Byla podána osobou oprávněnou, ve lhůtě dle § 106 odst. 2 s. ř. s., proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná a nespadá ani pod jiný z případů nepřípustnosti předvídaných § 104 s. ř. s. Nejvyšší správní soud poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud nesouhlasí s argumentací uvedenou zejména v bodech 33 a 37 až 40 napadeného rozsudku městského soudu. Městský soud sice správně postřehl, že nařízení č. 2018/1861 mělo nahradit předchozí právní úpravu, založenou mimo jiné Úmluvou k provedení Schengenské dohody.[3] Nabytí účinnosti nové právní úpravy však bylo odloženo. V době rozhodování žalovaného tak nadále platila právní úprava předchozí, pro projednávanou věc tak klíčový čl. 25 Úmluvy k provedení Schengenské dohody. Tato skutečnost však na věcném posouzení žaloby nic nemění, neboť k zamítnutí žaloby by došlo i na základě čl. 25 Úmluvy.

[19] Městský soud správně poukázal na čl. 65 nařízení č. 2018/1861, který uvádí, že „*nařízení (ES) č. 1987/2006 se zrušuje s účinkem ode dne použitelnosti tohoto nařízení, jak je stanoveno v čl. 66 odst. 5 prvním pododstavci*“. Čl. 66 odst. 5 nicméně s odkazem na odst. 2 stanoví, že toto nařízení (zahájení provozu SIS II) bude použitelné ode dne stanoveného v prováděcím rozhodnutí Komise, jenž mělo být přijato nejpozději dne 28. 12. 2021. Mělo

[3] Úmluvy ze dne 19. června 1990 k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, v původních jazykových verzích v Úř. věst. L 239/19 ze dne 22. 9. 2000.

se tak stát po ověření splnění všech podmínek stanovených v čl. 66 odst. 2 písm. a) až c) nařízení č. 2018/1861. Nařízení č. 2018/1861 přijaté dne 28. 11. 2018, které spolu s nařízeními č. 2018/1860[4] a č. 2018/1862,[5] nahrazuje dřívější právní úpravu SIS (tj. nařízení č. 1987/2006), tak mělo být původně skutečně aplikovatelné od dne 28. 12. 2021.

[20] Avšak z důvodu zpoždění při zavádění nových funkcí systému se výše uvedená nově přijatá nařízení stala *plně použitelná až ke dni 7. 3. 2023*. Tato skutečnost vyplývá z čl. 1 Prováděcího rozhodnutí Komise 2023/201 ze dne 30. 1. 2023, kterým se stanoví datum zahájení provozu Schengenského informačního systému[6] (dále jen „Prováděcí rozhodnutí Komise"), který zní: „*Provoz Schengenského informačního systému podle nařízení (EU) 2018/1861 a nařízení (EU) 2018/1862 se zahájí dne 7. března 2023.*"

[21] Městský soud tudíž opomenul zohlednit skutečnost, že citované Prováděcí rozhodnutí Komise, které by stanovilo datum plné použitelnosti nařízení č. 2018/1861, nebylo v době vydání rozhodnutí žalovaného dosud přijato. V době rozhodování žalovaného tudíž, až na výslovně stanovené výjimky několika ustanovení vymezených v čl. 66 odst. 5 druhý pododstavec písm. a) až c) nařízení č. 2018/1861, nebylo „nové" nařízení č. 2018/1861 dosud „plně použitelné", tedy aplikovatelné. Nejvyšší správní soud pro úplnost poznamenává, že veškeré články nařízení, na něž se stěžovatel nebo městský soud dosud odkazovaly, do těchto výslovných výjimek nespadají.

[22] Ke vznesené námitce stěžovatele ohledně vyjádření městského soudu, že „*ustanovení týkající se konzultačního řízení nedoznaly ve své podstatě přijetím nařízení č. 2018/1861 zásadních změn*", lze poznamenat, že městský soud zjevně srovnával, v kontextu právní úpravy konzultačního řízení, nařízení č. 1987/2006 a nařízení č. 2018/1861. NSS nicméně poznamenává, že konzultační řízení bylo původně upraveno v čl. 25 Úmluvy k provedení Schengenské dohody, a nikoliv v nařízení č. 1987/2006, kde konzultační řízení přímo upraveno nebylo (srov. rovněž srovnávací tabulku, která je přílohou nařízení č. 2018/1861).

[23] Je pravdou, že článek 64 nařízení č. 2018/1861 ruší článek 25 Úmluvy a nahrazuje jej články 27 až 30 téhož nařízení. Nicméně, použitelnost článku 64 se shoduje se dnem použitelnosti tohoto nařízení v plném rozsahu, tj. 7. 3. 2023 (v souladu s jeho čl. 66 odst. 2 a 5). *Z toho plyne, že čl. 25 Úmluvy nebyl v době rozhodnutí městského soudu dosud zrušen a nahrazen novou právní úpravou*. Pokud se tedy žalovaný v rozhodnutí opíral o toto ustanovení, činil tak korektně a v souladu s tehdy platnou a účinnou právní úpravou. Body [33] až [35] napadeného rozsudku, v nichž městský soud vytýká žalovanému aplikaci článku

[4] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860 ze dne 28. listopadu 2018 o využívání Schengenského informačního systému při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, Úř. věst. L 312/1 ze dne 7. 12. 2018.

[5] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862 ze dne 28. listopadu 2018 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, o změně a o zrušení rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutí Komise 2010/261/EU, Úř. věst. L 312/56 ze dne 7. 12. 2018.

[6] Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2023/201 ze dne 30. ledna 2023, kterým se stanoví datum zahájení provozu Schengenského informačního systému podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1861 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862, Úř. věst. L 27/29 ze dne 31. 1. 2023.

25 Úmluvy, proto vycházejí z nesprávných předpokladů co do aplikovatelného právního rámce.

[24] Byť tedy městský soud, na rozdíl od žalovaného, aplikoval na věc nesprávný právní předpis, NSS nepřistoupil ke zrušení napadaného rozsudku, vycházeje z usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007-87, č. 1926/2009 Sb. NSS. V citovaném usnesení dospěl rozšířený senát k závěru, že pokud krajský soud při řešení rozhodné právní otázky použije nesprávný právní předpis, bude nutno jeho rozhodnutí v řízení o kasační stížnosti zrušit. „*Výjimkou z tohoto pravidla jsou situace, kdy půjde o takovou skutkovou či právní otázku, u níž bude moci kasační instance bez rozsáhlejšího doplňování řízení s jistotou usoudit, že* použití nesprávného právního předpisu při jejím posouzení nemohlo mít ze žádných hledisek vliv na zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí, *a u níž bude možno rozumně předpokládat, že ani v budoucnu samotný fakt použití nesprávného právního předpisu nebude mít pro tyto osoby resp. orgány nepříznivé právní důsledky.*“ (zvýraznění doplněno NSS).

[25] Právě projednávaná věc spadá do uvedené výjimky. Francouzské orgány v rámci konzultačního řízení (po opakovaných urgencích) sdělily české straně informaci o neprodloužení pobytového oprávnění stěžovateli až dne 27. 10. 2022. Je tudíž zřejmé, že žalovaný neměl v době vyřizování žádosti stěžovatele k dispozici potřebné vyjádření francouzských orgánů. Bez konečného stanoviska vysílacího státu (Francie), a tudíž ukončení konzultačního řízení, nebylo možné žádosti stěžovatele o výmaz záznamu v souladu s tehdy použitelnou právní úpravou vyhovět.

[26] NSS proto došel k závěru, že bez ohledu na aplikaci nesprávné právní úpravy městským soudem lze přisvědčit jeho věcnému závěru, že použití jak dřívější, tak novější právní úpravy by na výsledek řízení nemělo zásadní vliv. Ze strany žalovaného nedošlo za daných okolností případu k žádnému pochybení. Nevyhovění žádosti stěžovatele o výmaz záznamu ze SIS II je tak nutno považovat, v souladu s tehdy použitelnou právní úpravou a s ohledem na veškeré okolnosti projednávaného případu, za správný postup.

[27] Na tomto závěru nemění nic stěžovatelova strohá argumentace v kasační stížnosti. Za prvé, byť tedy stěžovatel tvrdí, že „stará“ a „nová“ úprava jsou odlišné, nijak neuvádí, v čem konkrétně by jakákoliv odlišnost relevantní pro jeho případ měla spočívat. Za druhé, následky v podobě výmazu záznamu jednou stranou, či odepření pobytového oprávnění stranou druhou, a to jak podle čl. 25 Úmluvy, tak následně podle čl. 27 a 30 nařízení č. 2018/1861, nastupují případně až po proběhnuté konzultaci a potvrzení relevantní skutečnosti druhou stranou. Za třetí, stejně jako městský soud, ani NSS nevidí přímou relevanci právních závěrů obsažených v rozsudku Soudního dvora ze dne 16. 1. 2018, ve věci *E*, C-240/17, pro projednávanou věc. V dané věci šlo o snahu finských orgánů vyhostit žalobce, který měl v předmětné době pobytové oprávnění ve Španělsku, v důsledku páchané trestné činnosti na území Finska a nepodmíněného trestu odnětí svobody tam uloženému mimo schengenský prostor nazpět do Nigérie. Otázka, která v dané věci vyvstala, byla, zda mohou finské orgány přistoupit k vyhoštění do třetí země i v případě, kdy byly španělské orgány v zahájeném konzultačním postupu podle čl. 25 odst. 2 Úmluvy nečinné. S ohledem na skutečnost, že francouzské orgány v projednávané věci nakonec reagovaly v podobě neprodloužení pobytového oprávnění stěžovateli, konzultační proces byl vlastně ukončen,

nicméně nikoliv ke stěžovatelově spokojenosti. Přenositelnost závěrů citovaného rozsudku Soudního dvora na projednávanou věc tak není zřejmá a stěžovatel sám žádnou relevantní argumentaci nenabídl.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[29] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému poté žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. září 2023

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu